

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:.....

РУМЯНА МОНЕВА

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ
НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ**

за учебната 2022/2023

**Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета с решение от
заседание на Педагогически съвет – Протокол № 14/14.09.2022 г.**

I. Въведение

Настоящата програма е разработена във връзка с предоставянето на подкрепа за личностно развитие на учениците от Професионална гимназия „Проф. д-р Асен Златаров“ и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на учениците, които имат необходимост от такава в училището съобразно личните интереси, потребности и нужди на отделния ученик.

Училищната програма за равен достъп до образование работи в посока за изграждане на среда за:

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;

II. Нормативна основа на училищната програма.

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващо образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015 – 2020);
 - Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

III. Основни принципи и цели на програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи.

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всеки ученик за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения;
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли;

- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто;
- Хората се нуждаят един от друг;
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения;
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може;
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото;
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

IV. Предмет на програмата.

Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи включва:

1. принципите на приобщаващото образование;
2. условията и реда за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците;
3. условията и реда за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на оценката на индивидуалните им потребности и изготвянето на план за подкрепа на ученика от екип за подкрепа на личностното развитие в училището;
4. изграждане на позитивен психологически климат в училището;

V. Анализ на реалната ситуация

В Професионална гимназия „Проф. д-р Асен Златаров“ се обучават 311 ученици, разпределени в 16 паралелки от VIII до XII клас.

Резултатите от НВО и ДЗИ през учебната 2021/2022 година показват, че в училището се провежда качествен образователен процес – постигнати са резултати от средно, добро до много добро ниво.

В училището се обучават ученици с различен социален статус. Има ученици с хронични заболявания, както и голям брой ученици от ромски етнос. Няма данни за етническа и/или друга дискриминация, както и няма регистрирани ученици, извършили противообществени прояви.

Въз основа на тези характеристики програмата включва предоставяне както на обща, така и на допълнителна подкрепа.

VI. Подкрепа за личностното развитие

Обща подкрепа за личностното развитие

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището, и включва:

- ✓ Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:

- обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват и учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
 - провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.
- ✓ Кариерно ориентиране на учениците – провеждано от консултант от Център за кариерно ориентиране.
- ✓ Занимания по интереси:
- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
 - изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
 - обучение по учебни предмети, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците.
- ✓ Библиотечно-информационно обслужване – осигуряване на свободен достъп до информация от различни документални източници и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
- ✓ Грижа за здравето въз основа на информация от родителя и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището – информирание на всички учители със здравните проблеми на учениците, за да реагират адекватно в проблемни ситуации.
- ✓ Осигуряване на общезитие – за ученици от други селища.
- ✓ Поощряване с морални и материални награди – по ред, определен в ПДУ.
- ✓ Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, свързани с:
- изграждане на позитивен организационен климат в училището;
 - психологическа подкрепа, насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите за създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция, работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.

✓ Дейности за превенция на обучителните затруднения:

- допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително ограмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;
- консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове по график и по желание на ученик.

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика, утвърден със заповед на директора за конкретен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици от следните уязвими групи:

✓ със специални образователни потребности;

✓ в риск;

✓ с изявени дарби;

✓ с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик, в който родителите се включват като активни участници в дейностите. При изпълнение на дейностите училищният екип работи в партньорство и/или при необходимост с РЦППЛР, социалните служби и др.

VII. ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Отговорник	Срок
Обща подкрепа за личностно развитие		
1. Планиране на дейности за обща подкрепа за личностно развитие в плановете за часа на класа.	Класни ръководители	септември
2. Екипна работа между учителите от даден клас за подпомагане на учебната дейност, по-ефективна работа в часовете за консултации.	Класни ръководители; учители	постоянен
3. Провеждане на консултации с напреднали ученици с цел подготовка за участие в олимпиади, състезания и конкурси.	Учители по предмети	постоянен
4. Включване на ученици в групи за преодоляване на обучителни затруднения, в т.ч по проект „Подкрепа за успех“	ръководители на групи	септември

5. Анкетно проучване сред учениците и техните родители за установяване потребностите и желанията им и формиране на групи по занимания по интереси.	класни ръководители	септември
6. Включване в групи по занимания по интереси	ръководители на групи	октомври
7. Осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището, компютърната зала и други ресурси на училището.	учители по учебни предмети	постоянен
8. Кариерно ориентиране и консултиране на учениците, свързано с избора на училище, профил, професия.	класни ръководители	час на класа
9. Награждаване на ученици за високи постижения в образователната и спортна дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност.	директор	
10. Изпълнение на съвместни дейности с Районен съд и районна прокуратура за повишаване на правната грамотност на учениците.	класни ръководители	
Допълнителна подкрепа за личностно развитие		
1. Идентифициране на ученици, на които да се предостави допълнителна подкрепа за личностно развитие.	класни ръководители	
2. Извършване на оценка на потребностите на учениците при идентифицирана необходимост	училищни ЕПЛР	
3. Осигуряване на подкрепа на ученици от специалисти съобразно индивидуалните им потребности – логопед, психолог, педагог на ученици със зрителни затруднения.	директор	
4. Изпълнение на мерки за недопускане отпадане от училище (съгласно училищната програма за превенция на отпадането).	училищни екипи; учители;	постоянен
5. Изпълнение на мерки за превенция на агресията и тормоза.	училищни екипи	постоянен
6. Стимулиране на учениците с предоставена допълнителна подкрепа в училищни инициативи – организирани по календара за мероприятия в училището.	училищни екипи за организиране на мероприятия	постоянен

VIII. Очаквани резултати.

1. Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.
2. Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.
3. Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството.

IX. Индикатори за изпълнение.

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
 - 1.1. брой отсъствия в края на срока/учебната година;
 - 1.2. брой санкционирани ученици за отсъствия;
 - 1.3. брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
 - 1.4. брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

X. Финансиране изпълнението на програмата.

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
 - 2.1. стипендии – ученици след завършване на основно образование
3. От НП на МОН.
4. Проекти.